

บทที่ ๕

การอภิปรายผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีตัวอย่างประชากรคือ มารดา นักเรียนที่มีสัมฤทธิผลทางการเรียนสูงและมารดา นักเรียนที่มีสัมฤทธิผลทางการเรียนต่ำ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๗ โรงเรียนพญาไท ปีการศึกษา ๒๕๑๔ จำนวน ๑๐๐ คน การอภิปรายผลจึงทำได้เฉพาะมารดาที่อยู่ในเกณฑ์ดังกล่าว

ในการเปรียบเทียบทัศนคติสามประเภทใดแก่ ทัศนคติเกี่ยวกับการวางระเบียบควบคุมพฤติกรรมของเด็ก การละเลยทอดทิ้งเด็ก และการเลี้ยงดูอบรมเด็กโดยใช้วิธีการปกครองแบบประชาธิปไตย ระหว่างมารดา นักเรียนที่มีสัมฤทธิผลทางการเรียนสูง และมารดา นักเรียนที่มีสัมฤทธิผลทางการเรียนต่ำ ระหว่างมารดา นักเรียนชายที่มีสัมฤทธิผลทางการเรียนสูงและมารดา นักเรียนชายที่มีสัมฤทธิผลทางการเรียนต่ำ ระหว่างมารดา นักเรียนหญิงที่มีสัมฤทธิผลทางการเรียนสูง และมารดา นักเรียนหญิงที่มีสัมฤทธิผลทางการเรียนต่ำ ระหว่างมารดา นักเรียนชายที่มีสัมฤทธิผลทางการเรียนสูง และมารดา นักเรียนหญิงที่มีสัมฤทธิผลทางการเรียนสูง และระหว่างมารดา นักเรียนชายที่มีสัมฤทธิผลทางการเรียนต่ำ และมารดา นักเรียนหญิงที่มีสัมฤทธิผลทางการเรียนต่ำ ผลการวิจัยปรากฏว่า ทัศนคติสามประเภทดังกล่าวของมารดาทุกกลุ่มไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ยกเว้นมารดา นักเรียนหญิงที่มีสัมฤทธิผลทางการเรียนต่ำ มีทัศนคติประเภทการเลี้ยงดูอบรมเด็กโดยใช้วิธีการปกครองแบบประชาธิปไตย มากกว่ามารดา นักเรียนชายที่มีสัมฤทธิผลทางการเรียนต่ำอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น .๐๕ แสดงว่ามารดา นักเรียนหญิงที่มีสัมฤทธิผลทางการเรียนต่ำสนับสนุนให้บุตรพุดคุยอย่างมีอิสระ ส่งเสริมความเสมอภาคภายในครอบครัว และแสดงความเป็นเพื่อนร่วมทุกข์ร่วมสุขกับเด็ก มากกว่ามารดา นักเรียนชายที่มีสัมฤทธิผลทางการเรียนต่ำ และอาจจะเนื่องจากมารดา นักเรียนหญิงที่มีสัมฤทธิผลทางการเรียนต่ำมีทัศนคติเกี่ยวกับการเลี้ยงดูอบรมเด็กโดยใช้

วิธีการ ปกครองแบบประชาธิปไตย จึงเป็นสาเหตุหนึ่งของการที่นักเรียนหญิงที่มีสัมฤทธิผลทางการ เรียนทำมีจำนวนน้อยกว่านักเรียนชายที่มีสัมฤทธิผลทางการเรียนทำ ซึ่งจะเห็นได้ว่านักเรียนที่มีสัมฤทธิผลทางการ เรียนทำทั้งหมดจำนวน ๑๕๖ คน เป็นนักเรียนชาย ๘๘ คน และนักเรียนหญิง ๖๘ คน

ถึงแม้ว่ามารดาทุกกลุ่มจะมีทัศนคติเกี่ยวกับการวางระเบียบควบคุมพฤติกรรมของเด็กไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติก็ตาม แต่เมื่อพิจารณาทัศนคติขบถย่อย ๆ แล้วปรากฏว่า

๑. มารดา นักเรียนที่มีสัมฤทธิผลทางการ เรียนทำ ไม่ยอมรับอิทธิพลจากภายนอกมากกว่ามารดา นักเรียนที่มีสัมฤทธิผลทางการ เรียนสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ความเชื่อมั่น ๐.๐๕

๒. มารดา นักเรียนชายที่มีสัมฤทธิผลทางการ เรียนทำ ไม่ยอมรับอิทธิพลจากภายนอกมากกว่ามารดา นักเรียนชายที่มีสัมฤทธิผลทางการ เรียนสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น ๐.๐๐

จากข้อ ๑ และ ๒ จะเห็นได้ว่า มารดา นักเรียนที่มีสัมฤทธิผลทางการ เรียนทำ และมารดา นักเรียนชายที่มีสัมฤทธิผลทางการ เรียนทำ แสดงความมั่นใจในตนเอง และไม่ยอมรับฟังความคิดเห็นของคนอื่น มากกว่ามารดา นักเรียนที่มีสัมฤทธิผลทางการ เรียนสูง และมารดา นักเรียนชายที่มีสัมฤทธิผลทางการ เรียนสูง

๓. มารดา นักเรียนหญิงที่มีสัมฤทธิผลทางการ เรียนสูง มีความรู้สึกทางเพศของเด็ก มากกว่ามารดา นักเรียนชายที่มีสัมฤทธิผลทางการ เรียนสูงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น ๐.๐๐ แสดงว่ามารดา นักเรียนหญิงที่มีสัมฤทธิผลทางการ เรียนสูงมีความรู้สึกที่กล้าเด็ก ๆ ไม่ควร จะมีความรู้เรื่องเพศ และพยายามป้องกันไม่ให้บุตรของตนแสดง ความสนใจเกี่ยวกับเรื่องเพศ มากกว่ามารดา นักเรียนชายที่มีสัมฤทธิผลทางการ เรียนสูง

๑ Lee J. Cronbach, loc.cit.

๔. มารดานักเรียนหญิงที่มีสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนต่ำ กล่าวว่าเป็นอันตรายมากกว่ามารดานักเรียนชายที่มีสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนต่ำ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น ๐.๕๕ แสดงว่ามารดานักเรียนหญิงที่มีสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนต่ำมีความรักความห่วงใย กล่าวว่าคุณครูของตนจะเป็นอันตราย มากกว่ามารดานักเรียนชายที่มีสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนต่ำ

จากข้อ ๓ และ ๔ จะเห็นได้ว่ามารดานักเรียนหญิงที่มีสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนสูง กอดความรู้สึกทางเพศของเด็ก มากกว่ามารดานักเรียนชายที่มีสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนสูง และมารดานักเรียนหญิงที่มีสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนต่ำ กล่าวว่าเป็นอันตรายมากกว่ามารดานักเรียนชายที่มีสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนต่ำนั้น อาจจะเป็นเนื่องมาจากการเป็นมารดาของเด็กหญิงก็เป็นได้ เพราะ ปกติมารดาจะเห็นว่าเด็กชายสนใจเรื่องเพศเป็นเรื่องธรรมดา ส่วนเด็กหญิงนั้นไม่ควรแสดงความสนใจเรื่องเพศ และเด็กหญิงน่าเป็นห่วงมากกว่าเด็กชาย เพราะเด็กหญิงช่วยตัวเองได้น้อยกว่าเด็กชาย และมีอันตรายมากกว่าเด็กชาย

สำหรับทัศนคติเกี่ยวกับการละเลยทอดทิ้งเด็กนั้น ปรากฏว่ามารดาทุกกลุ่มมีทัศนคติประเภทนี้ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ แต่เมื่อพิจารณาทัศนคติชนิดย่อย ๆ ของทัศนคติประเภทนี้ ปรากฏว่ามารดานักเรียนชายที่มีสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนสูงมีการเข้มงวดกวดขันบุตรของตน มากกว่ามารดานักเรียนชายที่มีสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนต่ำอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น ๐.๕๐ แสดงว่ามารดานักเรียนชายที่มีสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนสูงมีความเชื่อมากกว่ามารดานักเรียนชายที่มีสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนต่ำว่า การปกครองบุตรด้วยการเข้มงวดกวดขันใหญ่ครุอยู่ในระเบียบวินัยที่เคร่งครัดจะมีส่วนช่วยใหญ่ครุของตนเรียนดีและเป็นคนดีในอนาคต

ทัศนคติประเภทการเลี้ยงดูอบรมเด็กโดยใช้วิธีการปกครองแบบประชาธิปไตยนั้น ปรากฏว่ามารดานักเรียนหญิงที่มีสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนต่ำ มีการเลี้ยงดูอบรมเด็กโดยใช้วิธีการปกครองแบบประชาธิปไตย มากกว่ามารดานักเรียนชายที่มีสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนต่ำอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น ๐.๕๔ ซึ่งได้อภิปรายไว้ในตอนต้นของบทนี้ ส่วนมารดาทุกกลุ่มอื่น ๆ นั้น มีการเลี้ยงดูอบรมเด็กโดยใช้วิธีการปกครองแบบประชาธิปไตยไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

และสำหรับทัศนคติย่อย ๆ ของทัศนคติประเภทนี้ปรากฏว่ามารดา นักเรียนหญิงที่มีสัมฤทธิผลทางการเรียนต่ำสนับสนุนให้บุตรทุกคน และแสดงความเป็นเพื่อน วมทุกข์ วมสุขกับบุตร มากกว่ามารดา นักเรียนชายที่มีสัมฤทธิผลทางการเรียนต่ำ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น .๕๐ และ .๕๕ ตามลำดับ แสดงว่ามารดา นักเรียนหญิงที่มีสัมฤทธิผลทางการเรียนต่ำ เปิดโอกาสให้บุตรได้ทุกข์ และพร้อมที่จะ วมทุกข์ วมสุขกับบุตรตลอดเวลา ทำให้บุตรมีความอบอุ่นใจมากกว่านักเรียนชายที่มีสัมฤทธิผลทางการเรียนต่ำ และอาจจะเนื่องจากการอบรมเลี้ยงดูประเภทนี้เป็นได้ที่ทำให้ นักเรียนหญิงที่มีสัมฤทธิผลทางการเรียนต่ำมีจำนวนน้อยกว่านักเรียนชายที่มีสัมฤทธิผลทางการเรียนต่ำ (นักเรียนที่มีสัมฤทธิผลทางการเรียนต่ำจำนวน ๑๕๖ คน นักเรียนชาย ๘๘ คน หญิง ๕๘ คน)

ดังนั้นการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างสัมฤทธิผลทางการเรียนกับทัศนคติของมารดา เกี่ยวกับการอบรมเลี้ยงดู จากตัวอย่างประชากรกลุ่มนี้จึงสรุปได้ว่ามารดา นักเรียนที่มีสัมฤทธิผลทางการเรียนสูงและมารดา นักเรียนที่มีสัมฤทธิผลทางการเรียนต่ำ มีทัศนคติในการเลี้ยงดูอบรมเด็กไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และแสดงว่าสัมฤทธิผลทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๗ โรงเรียนพญาไท ปีการศึกษา ๒๕๑๔ ไม่มีความสัมพันธ์กับทัศนคติของมารดา เกี่ยวกับการอบรมเลี้ยงดู ซึ่งผลของการวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับผลการวิจัยของชอว์และดักตัน (Shaw and Dutton) ซึ่งทำการวิจัยเมื่อปี ค.ศ. ๑๙๖๒ พบว่ามารดา นักเรียนชายที่มีสัมฤทธิผลทางการเรียนสูง และมารดา นักเรียนชายที่มีสัมฤทธิผลทางการเรียนต่ำ มีทัศนคติในการอบรมเลี้ยงดูไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ในปี ค.ศ. ๑๙๖๕ บิกลิน^๓ (Biglin) ทำการวิจัยพบว่าไม่มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ระหว่างสัมฤทธิผลทางการเรียนกับทัศนคติของมารดาเกี่ยวกับการอบรมเลี้ยงดู นอกจากนี้เมื่อปี ค.ศ. ๑๙๖๗ เดวิดส์และเฮนสเวิร์ธ^๔ (Davids and Hainsworth) ได้ทำการวิจัยพบว่า มารดานักเรียนชายที่มีสัมฤทธิผลทางการเรียนสูงและมารดานักเรียนชายที่มีสัมฤทธิผลทางการเรียนต่ำ มีทัศนคติในการอบรมเลี้ยงดูไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

การที่ผลการวิจัยครั้งนี้ปรากฏว่ามารดานักเรียนที่มีสัมฤทธิผลทางการเรียนสูงและมารดานักเรียนที่มีสัมฤทธิผลทางการเรียนต่ำ มีทัศนคติในการอบรมเลี้ยงดูไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งแสดงว่าสัมฤทธิผลทางการเรียนกับทัศนคติของมารดาเกี่ยวกับการอบรมเลี้ยงดูของกลุ่มตัวอย่างประชากรนี้ไม่มีความสัมพันธ์กัน ทั้งนี้อาจจะเนื่องมาจากเหตุผลต่าง ๆ ดังนี้

๑. การสัมภาษณ์ไม่ได้ใช้แบบวิจัยทัศนคติมารดาที่เป็นมาตรฐานสำหรับคนไทยโดยเฉพาะ
๒. ใญ่ผู้สัมภาษณ์หลายคนแม้วาผู้สัมภาษณ์เหล่านั้นจะได้รับการฝึกโดยเฉพาะก็ตาม ผลการสัมภาษณ์ที่ได้อาจจะคลาดเคลื่อนไปบ้าง ถ้าใญ่ผู้สัมภาษณ์เพียงคนเดียวจะทำให้ผลการวิจัยคลาดความคลาดเคลื่อนไปได้
๓. คะแนนเฉลี่ยผลการสอบภาคกลางที่นำมาเป็นเกณฑ์แบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่มที่มีสัมฤทธิผลทางการเรียนสูง และกลุ่มที่มีสัมฤทธิผลทางการเรียนต่ำ อาจจะยังไม่เป็นเครื่องชี้ชัดเจนในการบอกสัมฤทธิผลทางการเรียนได้อย่างแท้จริง
๔. ผู้วิจัยสังเกตความมารดาบางคนที่มีบุตรหลายคน บุตรแต่ละคนมีสัมฤทธิผลทางการเรียนแตกต่างกัน แต่มารดาใช้วิธีการอบรมเลี้ยงดูบุตรแต่ละคนของตนไม่แตกต่างกัน

๓

James Eugene Biglin, loc.cit.

๔

Anthony Davids, and Peter K. Hainsworth, loc.cit.

๕. มารดานักเรียนที่มีสัมฤทธิผลทางการเรียนสูง และมารดานักเรียนที่มีสัมฤทธิผลทางการเรียนต่ำ ส่วนใหญ่มีการศึกษาในระดับประถมศึกษา และมีอาชีพเป็นแม่บ้าน ซึ่งการที่กลุ่มตัวอย่างประชากรมีระดับการศึกษาและอาชีพคล้ายคลึงกันมากเช่นนี้อาจจะเป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้มารดานักเรียนที่มีสัมฤทธิผลทางการเรียนสูงและต่ำ มีทัศนคติในการอบรมเลี้ยงดูไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

๖. ผู้วิจัยไม่ได้ควบคุมตัวแปรที่อาจจะมามีอิทธิพลต่อทัศนคติของมารดาเกี่ยวกับอบรมเลี้ยงดู เช่น ฐานะทางเศรษฐกิจและสังคม ระดับการศึกษา และขนาดของครอบครัวของกลุ่มประชากร ซึ่งนักจิตวิทยาหลายท่าน ได้แก่ เบิท (Burt 1937), เดวิด (David 1947), ดักลาส (Douglas 1964), เฟอร์โน (Furneaux 1954), และฮาวิกเฮิสต์ (Havighurst 1962) ได้ทำการศึกษาพบว่า นักเรียนที่มีสัมฤทธิผลทางการเรียนสูงมักจะมาจากครอบครัวที่มีฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมอยู่ในระดับชั้นกลางมากกว่าครอบครัวที่มีฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมอยู่ในระดับชั้นสูงและชั้นต่ำ เพราะบิดามารดาของนักเรียนที่มาจากครอบครัวที่มีฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมอยู่ในระดับชั้นกลางเห็นความสำคัญของการศึกษาที่จะช่วยใหญ่บุตรของตนมีอาชีพที่ดี มีฐานะมั่นคงในอนาคต พร้อมทั้งส่งเสริมให้บุตรมีความขยันหมั่นเพียร และเรียนให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้ บิดามารดานักเรียนที่มาจากครอบครัวที่มีฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมอยู่ในระดับต่ำมีความจำเป็นต้องหารายได้เลี้ยงครอบครัว มีอาชีพที่ไม่มั่นคง และมีรายได้ค่อนข้างน้อยกว่าที่จะช่วยใหญ่บุตรของตนได้มีโอกาสเรียนในชั้นสูงได้ ส่วนบิดามารดานักเรียนที่มาจากครอบครัวที่มีฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมอยู่ในระดับสูงไม่สนับสนุนให้บุตรเรียนมากนัก เพราะตนมีฐานะมั่นคงและมีเกียรติอย่างสมบูรณ์อยู่แล้ว จะเห็นได้ว่าบิดามารดานักเรียนที่มาจากครอบครัวชั้นกลางสนับสนุนให้บุตรได้เรียนอย่าง

เต็มความสามารถ และส่งเสริมให้บุตรมีความพร้อมที่จะเรียนมากกว่าบิดามารคานักเรียน
 ที่มาจากฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมระดับอื่น ๆ นอกจากนี้ แมคมิลแลน (McMillan)
 ได้ทำการศึกษาพบว่า นักเรียนที่มีสัมฤทธิผลทางการเรียนสูงมักจะมาจากรอบครัวขนาด-
 เล็กและมีบิดามารดาที่มีการศึกษาสูง ดังนั้นถ้าจะมีการวิจัยเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่าง
 สัมฤทธิผลทางการเรียนกับทัศนคติของมารดาเกี่ยวกับการอบรมเลี้ยงดู ผู้วิจัยควรจะควบคุม
 ฐานะทางเศรษฐกิจและสังคม ระดับการศึกษาและขนาดของครอบครัวด้วย เพราะตัวแปร
 เหล่านี้มักมีอิทธิพลต่อกันได้ศึกษาพบว่าอิทธิพลต่อสัมฤทธิผลทางการเรียน

๒

 Harold W. Bernard, and Wesley C. Huckins, loc.cit.